

Začleněním další fakulty do areálu uceleného univerzitního kampusu se značně zkvalitní komfort pardubických vysokoškoláků při studiu a tvůrčích výzkumných činnostech. Budou moci snáze využívat i nabízené služby a zařízení pro vnočasové aktivity. Univerzita Pardubice tak vytváří pod-

mínky pro vysokoškolské studium srovnatelné s předními evropskými vysokými školami a světovými standardy.

Zdroj: URL: <<https://dokumenty.upce.cz/Univerzita/tiskove-zpravy/otevreni-fcht.html>>

STUDENTSKÉ ANKETY NA VELETRHU GAUDEAMUS

V loňském ročníku časopisu AULA byl publikován přehled sociologických šetření CSVŠ za období 1991–2008.¹ Autoři ve svém přehledu uvedli též ankety, které CSVŠ realizovalo při příležitosti konání veletrhu Gaudeamus v roce 2005. CSVŠ uskutečnilo podobná šetření i v letech 2007 a 2008. Výsledky těchto šetření nebyly dosud publikovány. Cílem této zprávy je informovat o výše uvedených šetřeních a doplnit též zmíněný přehled.

Na přelomu října a listopadu se v Brně každoročně koná veletrh pomaturitního a celoživotního vzdělávání Gaudeamus. O rostoucím zájmu o tento veletrh hovoří jak zvyšující se počet vystavovatelů, tak rostoucí zájem z řad studentů 3. a 4. ročníků středních škol i studentů bakalářských a magisterských oborů vysokých škol a zájemců o celoživotní vzdělávání.

Centrum pro studium vysokého školství, v.v.i., které se veletrhu Gaudeamus pravidelně účastní, provádělo v uvedených letech mezi návštěvníky veletrhu malá dotazníková šetření. Ta měla spíše charakter sondy orientované na zájem studentů středních škol o budoucí studium na vysokých školách. Respondenti byli během konání veletrhu oslovováni nahodile.

Je nutné podotknout, že v průběhu let se obsah anketního lístku nepatrně měnil, i když koncepce zůstávala stejná. Proto tedy nelze porovnávat všechny aspekty, které byly sledovány v jednotlivých dotaznících a vytvářet kontinuální porovnání daných ročníků. Druhým faktorem, který narušuje přímou komparaci, je vzorek respondentů, který se pochopitelně každoročně mění. Soubor studentů, kteří vyplňují dotazníky, není reprezentativní. Porovnání mezi jednotlivými lety je tudíž limitováno výše zmíněnými faktory a výsledky je nutno chápat jako orientační.

Anketa byla rozdělena do několika bloků. První blok otázek zjišťoval pohlaví, věk, místo bydliště a typ školy, kterou respondenti studovali. Druhý soubor otázek se týkal rodinného zázemí respondentů, další dva bloky šetřily informovanost a preference ohledně budoucího vysokoškolského studia. V závěru ankety byli respondenti tázáni na zdroje informací o studiu na vysoké škole.

Ve sledovaných letech se návštěvnost pohybovala okolo 30 tisíc (v roce 2008 byla největší v historii pořádání veletrhu). Z celkového počtu studentů se ankety každoročně účastnilo přibližně 500 studentů. Přesný počet návštěvníků a respondentů je uveden v tabulce 1.

Tabulka č. 1: Počet návštěvníků, počet respondentů

Rok	Počet návštěvníků celkem	Počet studentů	Počet učitelů	Počet respondentů
2005	29 460	-	-	529/452*
2007	30 608	29 248	1 360	403
2008	30 856	28 974	1 882	520

* V roce 2005 byly na veletrhu uskutečněny dvě ankety.

Z celkového počtu respondentů se v každém roce jednalo z více než dvou třetin o ženy; tento podíl se v průběhu let podstatně neměnil (viz tabulka 2).

Tabulka č. 2: Podíl mužů a žen v %

Rok	Muži	Ženy
2005	31,0	69,0
2007	28,7	71,3
2008	30,7	69,3

Velice podobný stav byl také zaznamenán v případě sledování věku respondentů. Ve všech třech letech byla v šetření nejvíce zastoupena věková kategorie 17–19 let (v roce 2005 – 91,9%, v roce 2007 – 96,4% a v roce 2008 – 94,6%). Tato

¹ PABIAN, P., PROVÁZKOVÁ, K. Přehled sociologických šetření CSVŠ 1991–2008. *Aula*. Praha, 2008, roč. 16, č. 3, s. 1–24

skutečnost dokazuje, že návštěvníky veletrhu jsou především studenti středních škol, kteří se připravují na budoucí vysokoškolské studium.

Zastoupení respondentů dle jednotlivých krajů je též každoročně velice podobné. Nejvíce respondentů je pokaždé zaznamenáno z pořadatelského Jihomoravského kraje. Na dalších pozicích se střídá kraj Zlínský, Moravskoslezský, Pardubický, Vysočina a Olomoucký. Výsledky naznačují, že největší podíl respondentů pochází z krajů, které jsou geograficky nejbližší místu konání veletrhu Gaudeamus.

Všechny tři sledované sondy zjišťovaly, jakou střední školu a typ střední školy dotazovaní studenti studují nebo studovali. Každoročně pocházela většina (více než 4/5) studentů z veřejných škol. V roce 2005 a 2007 více než polovina respondentů studovala gymnázium, v roce 2008 více než polovina střední odbornou školu. Odlišné podíly respondentů v závislosti na typu střední školy mezi jednotlivými lety byly s největší pravděpodobností způsobeny výběrem respondentů, kteří se zúčastnili ankety.

Nejvyšší dosažené vzdělání rodinných příslušníků bylo zjišťováno ve všech třech letech. Nejvyšší dosažené vzdělání sourozenců bylo zjišťováno jen v posledních dvou letech. Jelikož se jedná o málo vypovídající údaj, především z toho důvodu, že není znám věk sourozenců respondentů, bude v této části komentováno jen vzdělání rodičů. Podobně jako u předchozích odpovědí, tak i u problematiky vzdělanosti rodičů lze zaznamenat ve sledovaných anketách podobné výsledky.

Podíl osob, jejichž otcové mají středoškolské nebo vysokoškolské vzdělání, do jisté míry kolísá, nicméně podíl osob, jejichž otcové mají nejméně maturitu, se v průběhu sledovaných let pohyboval okolo 63 %.

Výsledky ankety poukazují na to, že matky respondentů mají shodně jako otcové respondentů nejčastěji středoškolské vzdělání s maturitou a dále vysokoškolské vzdělání. Podobně jako u otců respondentů, okolo 70 % matek respondentů mělo ve sledovaných letech nejméně středoškolské vzdělání s maturitou. Je proto možné tvrdit, že anket, resp. veletrhů Gaudeamus, se účastnili většinou (z více než dvou třetin) studenti, jejichž otcové a matky dosáhli nejméně středoškolského vzdělání s maturitou.

Na otázku, zda chtějí respondenti studovat na vysoké škole, se v každém roce vyjádřila naprostá většina pro studium. Zatímco v roce 2005 a 2007 zájem o studium deklarovalo 99 % studentů, v roce 2008 to bylo o 6,5 procentních bodů

méně. Tento zdánlivě snížený zájem v roce 2008 mohl být dán tím, že více studentů (7 %) odpovědělo, že ještě neví, zda budou ve studiu pokračovat, tzn. byl zaznamenán větší procentuální podíl nerozhodnutých.

Problematika zájmu o vysokoškolské studium byla rozvíjena v dalších otázkách, které se týkaly preferovaných typů škol a studijních oborů.

Otázky na typ preferované školy byly shodně kladeny ve všech sledovaných anketách, s odlišností v roce 2008, kdy měli studenti možnost uvést více než jednu odpověď. Většina dotázaných se ve všech sledovaných letech vyslovila pro možnost studovat veřejnou vysokou školu. V roce 2005 se jednalo o dvě třetiny dotázaných, v roce 2007 o 76,5 % a v roce 2008 o 81,2 % respondentů. V druhé řadě byly ve všech vybraných letech nejčastěji voleny zahraniční, státní vysoké školy a vyšší odborné školy.

Na otázku ohledně preference studijních oborů měli respondenti možnost zvolit více odpovědí ve všech sledovaných letech. Na prvních třech pozicích se pokaždé umístily obory společenské, ekonomické a učitelství. Naopak nejmenší oblibě se ve všech sledovaných letech těšily obory vojenské a zemědělské.

Poslední otázka se týkala zdrojů informací o vysokých školách. Dotazovaní měli uvést, jaké zdroje považují za nejdůležitější, resp. které zdroje využijí k získání informací o svém dalším budoucím studiu. Studenti měli i v této otázce možnost zvolit více než jednu odpověď. Z výsledků vyplývá, že respondenti za nejdůležitější informační zdroj považují internet. Přibližně čtyři pětiny dotazovaných ho ve všech sledovaných letech uvedly ve svých odpovědích. Další nejčastěji uváděný zdroj, „Den otevřených dveří na VŠ“ byl hodnocen velice obdobně. 58–68 % dotazovaných (rok 2005 – 56,1 %, rok 2007 – 58,3 %, rok 2008 – 68,5 %) ho uvedlo ve svých odpovědích, podrobněji viz tabulka 3.

Tabulka č. 3: Zdroj informací, v %

Kraj / Rok	2005	2007	2008
Internet	81,1	78,7	79,6
Na Dnu otevřených dveří	56,1	58,3	68,5
Od studentů	35,7	27,3	33,1
Škola, kde studuji	34,2	28,5	43,3
Tisk	29,5	34,5	19,8
Poradenské centrum	11,7	8,7	8,3
Od rodičů	5,3	6,2	10,2
VŠ informují na škole, kde studuji	4,9	7,4	9